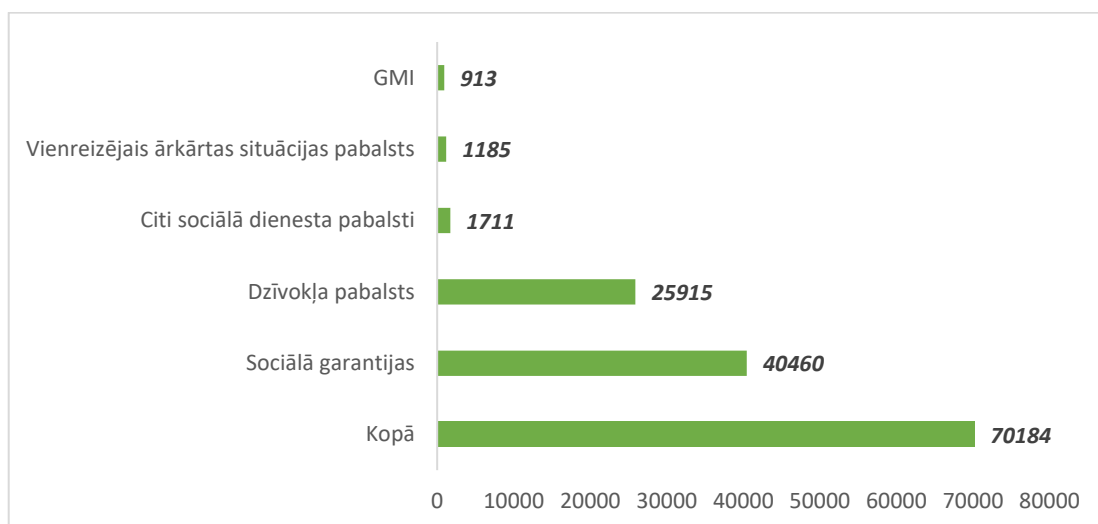


Par Sociālā dienesta darbību 2016.gadā

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka Sociālajam dienestam ir jāadministrē pašvaldības budžeta līdzekļi, kas novirzīti sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanai. Ievērojot to, Sociālais dienests sniedz informāciju par tā darbību 2016.gadā.

Sociālā aizsardzība 2016.gadā



1.attēls.

Sociālā palīdzība tiek sniegta pamatojoties uz Vecumnieku novada Domē apstiprinātajiem saistošajiem noteikumiem Nr.5 “Par sociālās palīdzības sniegšanu Vecumnieku novadā”. Sociālajai aizsardzībai (naudas un materiālais atbalsts) kopā 2016.gadā izlietoti 70184 euro. Sociālajam dienestam dažkārt pārmet, ka līdzekļi tiek novirzīti ne tām ģimenēm (personām), kurām tas būtu visvairāk nepieciešams. Šādam apgalvojumam es nevaru piekrist, jo sociālā palīdzība tiek sniegta ievērojot normatīvo aktu prasības un pašvaldības saistošos noteikumus. Vislielākais budžeta izlietojums novirzīts sociālajām garantijām, kuras ietver sevī bez vecāku gādības palikušo bērnu atbalstam - izlietoti 40460 euro, tas ir bērnu, kuri atrodas audžuģimenēs un kuri turpina sekmīgi mācīties pēc pilngadības sasniegšanas. 2016.gadā audžuģimenēs uzturējās 15 novada bērnu, kuru uzturam, higiēnas precēm un mīkstajam inventāram izmaksāti 37175 euro, jo katram bērnam no pašvaldības budžeta tika atvēlēti 60% no valstī noteiktās minimālās algas, t.i. 222 euro mēnesī 2016.gadā. Savukārt, pabalstos bērnam bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam, kurš sekmīgi turpina mācības, izmaksāti 3285 euro, katram maksājot 64.03 euro mēnesī, pavisam kopā tādi ir 5 bērni. Nākas secināt, ka šī mērķa grupa ir tā, kurai atbalsts un palīdzība patiešām ir vajadzīga.

Otra lielākā pozīcija, kur izlietoti budžeta līdzekļi ir dzīvokļa pabalstos 25915 euro. Tas ir pabalsts, kurš paredzēts kurināmā iegādei - 23036 euro un komunālo pakalpojumu atmaksai - 2879 euro. Šo pabalstu ir saņēmušas 141 ģimene jeb 230 persona. Arī šo pabalstu ir saņēmušas ģimenes ar bērniem, kas arī neapstiprina iepriekš minēto apgalvojumu.

2016.gadā GMI (garantētā minimālā līmeņa) nodrošināšanai, kas ir pabalsts, kur personām ir viszemākie ienākumi un lai to saņemtu ir jāveic līdzdarbības pienākumi, tērēti 913 euro. Gada laikā GMI pabalstu saņēmušas 9 personas.

Pabalstos ārkārtas situācijā, kuru piešķir neizvērtējot personas ienākumus, iztērēti 1185 euro. Tās ir situācijas, kuras radušās ugunsnelaimes, akūtu saslimšanas gadījumu vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ. Palīdzība ir bijusi nepieciešama 4 personām.

Pārējie pabalsti, kuri tiek maksāti pamatojoties uz Vecumnieku novada domes saistošajiem noteikumiem Nr.6 „Par Vecumnieku novada pašvaldības pabalstiem”, 2016.gadā

izlietoti 36090 *euro*. Visvairāk izlietoti līdzekļi bērna piedzimšanas pabalstā 10115 *euro*. Apbedīšanas pabalstam izlietoti 5940 *euro* un 90 politiski represēto personu sveikšanai izlietoti 4150 *euro*. Aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai izlietoti 9965 *euro* un šo pakalpojumu sniedz biedrība "Latvijas Samariešu apvienība". Pērn aprūpes mājās pakalpojumu izmantoja 10 Vecumnieku novada iedzīvotāji.

Sociālā dienesta speciālisti sniedz ne tikai sociālos palīdzību, bet organizē vai administrē sociālos pakalpojumus. Sociālie pakalpojumi ietver sevī sociālo darbu, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

2016.gadā 7 personas ir ievietotas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās, kas ir par 5 personām mazāk nekā 2015.gadā. Vecumnieku novada pensionāri un invalīdi tiek ievietoti pansionātā „Atvasara”.

Aprūpes un rehabilitācijas pakalpojums nepieciešams ne tikai veciem cilvēkiem, tas nepieciešams arī bērniem. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu dzīvesvietā t.i. psihologa konsultācijas saņēmuši 5 bērni, kas cietuši no prettiesiskām darbībām un 15 bērni, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmuši krīzes centā. Šie pakalpojumi tiek apmaksāti no valsts budžeta līdzekļiem, bet administrē Sociālais dienests.

Sociālais dienests administrē pakalpojumu pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.790 "Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība no vardarbības cietušām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām". Pērn šo pakalpojumu izmantoja viena persona.

Sociālais dienests turpina administrēt asistenta pakalpojumus pašvaldībā, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”. Noteikumi nosaka, ka asistenta pakalpojumu var saņemt pieaugušie cilvēki ar I vai II invaliditātes grupu, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) atzinumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību un bērni no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Šo pakalpojumu izmantoja 13 novada iedzīvotāji.

Sociālie darbinieki turpina aizpildīt personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējuma anketu, ja ekspertīze jāveic medicīnisko indikāciju noteikšanai pie īpašas kopšanas pabalsta. 2016.gadā aizpildītas 59 anketas. Tas ir ļoti darbietilpīgs un atbildīgs process, jo iedzīvotājiem pēc Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izvērtēšanas dod iespēju saņemt īpašas kopšanas pabalstu.

Sociālais dienests administrē arī sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu institūcijā personām ar funkcionāliem traucējumiem darba spējas vecumā, politiski represētām personām, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem. 2016. gadā tika noformēti 19 iesniegumi, kuri nosūtīti Sociālās integrācijas valsts aģentūrai, kura pēc dokumentu izskatīšana, pieņem lēmumu par uzņemšanu rindā uz sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem. Jāatzīmē, ka uz pakalpojumu nākas gaidīt gadu vai pat ilgāk.

2016.gadā Sociālais dienests ir veicis 2723 darbības, lai palīdzētu un sniegtu atbalstu novada iedzīvotājiem. 691 personai noformēta sociālās palīdzības sniegšana- piešķirts trūcīgas personas statuss un noformēts kāds no pabalstu veidiem. Ir veiktas 551 apsekošanas klientu dzīves vietā, lai noskaidrotu uz vietas esošo situāciju par nepieciešamību piešķirt trūcīgas personas statusu, ko nosaka MK noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu.” 7.punkts. Apsekošana tiek veikta arī ģimenēs, par kurām tiek sniegta informācija un kuras atrodas Sociālā dienesta redzeslokā, lai izvērtētu apstākļus, kādi ir radīti bērna augšanai un attīstībai.

2016.gadā novadā bija 75 riska ģimenes, kurām ir jāpievērš īpaša uzmanība, jāvērtē rīki, jā sastāda rehabilitācijas plāni, lai radītu bērnu augšanai un attīstībai labvēlīgus apstākļus, mācītu viņiem prasmes, iemaņas un vienkārši mīlestību pret saviem bērniem un tuvākajiem.

Sociālajā dienestā pastāvīgi notiek konsultācijas, apsekošanas, starpprofesionāļu tikšanās. 2016.gadā bija 31 starpprofesionāļu sēde. Tas ir Sociālā dienesta, Bāriņtiesas, Valsts policijas, izglītības iestāžu, pašvaldības kārtībnieku, psihologa tikšanās reizes, kad tiek runāts un spriests par kādu konkrētu sociālo gadījumu.

Sociālā dienesta speciālisti sadarībā ar NVO "Odikozāra" un "Kurmenes viņi" noorganizēja trīs tematiskas nometnes- martā, jūlijā, oktobrī.

Vecumnieku novada pašvaldība ir parakstījusi vairākus līgumus par iespēju piedalīties Eiropas Sociālā fonda projektos, kuros aktīvu dalību deleģēts veikt Sociālajam dienestam:

- 26.01.2016. tika noslēgts sadarbības līgums ar Zemgales plānošanas reģionu par projekta “Atver sirdi Zemgalē” īstenošanu. Minētais projekts ir deinstitucionalizācijas projekts. Uz doto brīdi pieejamās aktivitātes ir- bērni ar invaliditāti un viņu vecāki var bezmaksas saņemt “Atelpas brīža” pakalpojumu - bērna līdz 17.g.v.(ieskaitot) īslaicīgai aprūpei un uzraudzībai pie pakalpojuma sniedzēja un aprūpes pakalpojumu – bērna līdz 4 g.v (ieskaitot) aprūpei un uzraudzībai līdz 50h nedēļā bērna dzīvesvietā.
- Ir parakstīts līgums ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra par sadarbību Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā” projekta “PROTI un DARI!”. Atbalsta mērķa grupa ir jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem(ieskaitot), kuri nemācās, nestrādā, neapgūst arodu un nav reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieki. Izmantojot iespēju gribu aicināt ikvienu, kuram būtu zināms šads jaunietis, sniegt informāciju Sociālajam dienestam, zvanot uz telefonu 63976733 vai 20219567 vai vērsties pie tuvākā sociālā darba speciālista.
- Centrālā finanšu un līgumu aģentūra ir sagatavojusi un parakstījusi vienošanos par projekta Nr.9.2.4.2/16/I/037 “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Vecumnieku novadā”, kuras ietvaros tiks piedāvātas informatīvi izglītojošas lekcijas kā arī praktiskas nodarbības Vecumnieku novada iedzīvotājiem veselības veicināšanā un slimību profilaksei.

Ar katru gadu budžeta līdzekļi sociālajai palīdzībai samazinās un tādēļ parādās iespēja budžeta līdzekļus novirzīt jaunu sociālo pakalpojumu attīstībai, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Pašvaldība 2016.gada nogalē iegādājās īpašumā ēku Bauskas ielā 4, Vecumnieku pagastā, tā saucamo Sarkano skolu, kuru plānojas pārveidot par Daudzfunkcionālo dienas centru, piesaistot arī Eiropas struktūrfonda līdzekļus. Tā būs iespēja dienas laikā sniegt psihosociālo palīdzību, sociālo prasmju un iemaņu attīstību un brīvā laika pavadīšanas iespējas Vecumnieku novada iedzīvotājiem.

Gribu uzsvērt, ka sociālā darba speciālisti ikdienā veic darbības, lai palīdzētu personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, taču vērsoties Sociālajā dienestā cilvēks sagaida, ka tiks apmierinātas visas viņa vēlmes un vajadzības, bet nesaņemot šo gaidīto palīdzību, cilvēks ir neapmierināts, taču sociālie pakalpojumi un palīdzība tiek sniegta likuma noteiktā kārtībā, iesniedzot visus nepieciešamos dokumentus un izvērtējot reālo situāciju.

Lai varētu novērtēt sociālo darbinieku darba kvalitāti ir izstrādātas vairākas instrukcijas, kas palīdz strukturēt ikdienā veicamos darbus, kā arī katru gadu tiek veikta iedzīvotāju un pansionātos dzīvojošo klientu anketešana, lai novērtētu sociālo pakalpojumu kvalitāti.

Sociālā dienesta vadītāja
I.Jankeviča